

(ефективність), vigor (енергія));

• у фізиці для того, щоб описати якийсь явище чи процес, потрібно мислити чітко та логічно, знати формули; в іноземній мові, подібно до фізики, майже вся граматики опирається на формули.

Поєднання навчання фізики здобувачів освіти немовних спеціальностей із використанням на заняттях іноземної мови сприятиме покращенню знань природничого освітнього компонента й більш досконалому вивченню іноземної мови.

Не слід забувати, що перш ніж починати предметно-мовне навчання, педагогам освітніх компонентів (фізики та іноземної мови) потрібно визначити рівень мовної підготовки здобувачів освіти. Тільки після цього можна застосовувати іноземну мову під час вивчення фізики.

С.І. Василішин

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності
035.041 «Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно))»*

Науковий керівник: В.І. Воскобойник, к.філол.н., доцент

*Полтавський національний педагогічний
університет імені В.Г. Короленка*

ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛОМОВНОЇ БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Англійська є мовою міжнародного бізнес-спілкування, основою для міжнародного регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності, мовою міжнародних ринків та транснаціональних корпорацій. Відтак, особливу актуальність має виявлення особливостей перекладу англійської економічної термінології та її підсистем в умовах євроінтеграційних процесів України на рівні державних органів, під час навчального процесу, наукових досліджень як у галузі філології, так і в економічній сфері, зокрема в області бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту.

Основною метою перекладу бухгалтерських текстів є передача інформації (на граматичному, лексичному, стилістичному рівнях) та

прагматичної функції тексту [1]. Це особливо важливо під час використання окремих трансформацій у процесі перекладу окремих положень Міжнародних стандартів фінансової звітності, професійних стандартів, наукової чи фахової бухгалтерської літератури.

Наше дослідження переважно базується на матеріалах Привілейованого інституту управлінських бухгалтерів (*CIMA – Chartered Institute of Management Accountants*), що є провідним та найбільшим професійним органом бухгалтерів у світі.

Нами було виявлені ряд особливостей перекладу бухгалтерських текстів, що впливають на сприйняття точних значень окремих мовних одиниць.

По-перше, це проблема еквівалентності термінів. Основу професійної бухгалтерської лексики становить фахова термінологія, що є основою спеціального перекладу та є непростим завданням для перекладача.

Для прикладу, лексема «*stewardship*» у Глобальних принципах управлінського обліку CIMA [2] перекладається як «розумне керівництво», у той час вона може мати й інші варіанти перекладу – «посада управляючого», «адміністрування», «управлінський контроль» тощо; лексема «*clutter*» позначає «нагромадження даних фінансової звітності», хоч також може розумітися як «безлад», «гамір», «місцеві перешкоди»; термін «*activities*» у контексті обліку на підприємстві перекладається як «господарські операції» на протигагу традиційному перекладу «активності», «діяльність», «дії» тощо.

Для досягнення еквівалентності перекладу, на нашу думку, доцільним є поділ всіх бухгалтерських термінів на чотири групи: терміни з лінійною еквівалентністю, терміни з частковою еквівалентністю, терміни з відсутніми еквівалентами в англійській мові, терміни з відсутніми еквівалентами в українській мові.

По-друге, полісемантичність окремих фахових термінів. Для прикладу, лексема «*accounting*» в англійській бухгалтерській термінології під час перекладу може означати «господарський облік» як елемент управління підприємствами; інші еквіваленти представляють «*accounting*» як явище або процес; «бухгалтерський облік» як вид професійної діяльності; «бухгалтерію» як узагальнене явище, що одночасно характеризує підрозділ підприємства, на який покладена

місія ведення обліку та систему всіх здійснюваних нею операцій тощо. Лексема «*calculation*» у бухгалтерській сфері одночасно перекладається у розумінні «*калькулювання*» як елемент методу бухгалтерського обліку, «*розрахунок показників*», «*формування фінансових кошторисів*», «*підрахунок оборотів за рахунками*» тощо.

По-третє, використання прийомів транскрипції чи транслітерації щодо широкого кола термінів. Внаслідок історичного утвердження англійської мови як мови міжнародного бізнес-спілкування, в українську мову прийшло багато термінів, описовий переклад яких за допомогою підбору еквівалентних форм є ускладненим та недоцільним. Серед таких термінів: «*outstaffing*» – «*аутстаффінг*», «*compliance*» – «*комплаєнс*», «*consulting*» – «*консалтинг*», «*swap*» – «*своп*», «*option*» – «*опціон*», «*futures*» – «*ф`ючерс*», «*leverage*» – «*леверидж*» тощо. «При перекладі афіксальних економічних термінів процес передачі значення терміна за допомогою транскодування, калькування та додавання може супроводжуватися описовим перекладом» [3, с. 152], наприклад «*outsourcing*» – «*аутсорсинг*» (залучення зовнішніх ресурсів в компанію).

Таким чином, особливостями перекладу бухгалтерської термінології є різні типи еквівалентності лексичних одиниць та їх полісемантичність, що ускладнює застосування перекладацьких прийомів у процесі адекватної передачі змісту тексту для цільової аудиторії. Запорукою максимально наближеного перекладу є володіння перекладачем професійною термінологією як в українській, так і англійській мові, а також глибокий попередній аналіз лексичних та семантичних особливостей бухгалтерських текстів із відповідним застосуванням доречних їм перекладацьких трансформацій.

Література:

1. Коваленко О.В. Особливості перекладу економічних термінів з англійської українською мовою у текстах новин у мережі Інтернет. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*. 2020. Т. 31 (70). № 2. Ч. 3. С. 80-86.

2. Global Management Accounting Principles. Офіційний сайт CIMA. URL:

<https://www.cgma.org/content/dam/cgma/resources/reports/downloada>

звернення: 17.02.2023).

3. Воскобойник В.І., Тагільцева Я.М. Особливості перекладу англійських афіксальних економічних термінів українською мовою. *Закарпатські філологічні студії*. 2022. Вип. 22. Т. 2. С. 148-153.

L.P. Voinalovych

Candidate of Pedagogical Sciences,

Associate professor

Zhytomyr Ivan Franko State University

TO THE ISSUE OF DIFFERENTIATION OF LEARNING

The auditory system needs improvement of educational process by differentiation of tasks and teaching methods depending on the students' capabilities. The educational process, which takes into account the typical individual characteristics of students, is called differentiated, and learning under such conditions is called differentiated learning.

Differentiation – is the process and result of creating differences between parts of the educational system (subsystems) [1, 415], that is, it is a special approach of a teacher to different groups of students or to certain students, which involves the organization of different content, volume, complexity, and methods of educational activity.

The content of differentiation of learning implies the development of the creative forces of each student, his interest, outlook, giving students the opportunity to study and master language material more deeply and fully, to develop interest in certain areas of knowledge. Therefore, the differentiation of learning is a gradual process that improves as well as leads to quantitative and qualitative changes in the level of knowledge, skills and mental development.

The structure of the differentiation learning process consists of two components, namely: external differentiation and internal differentiation.

External differentiation of learning is carried out in two directions:

1. By creating groups and educational institutions based on special abilities, interests and professional inclinations of students.